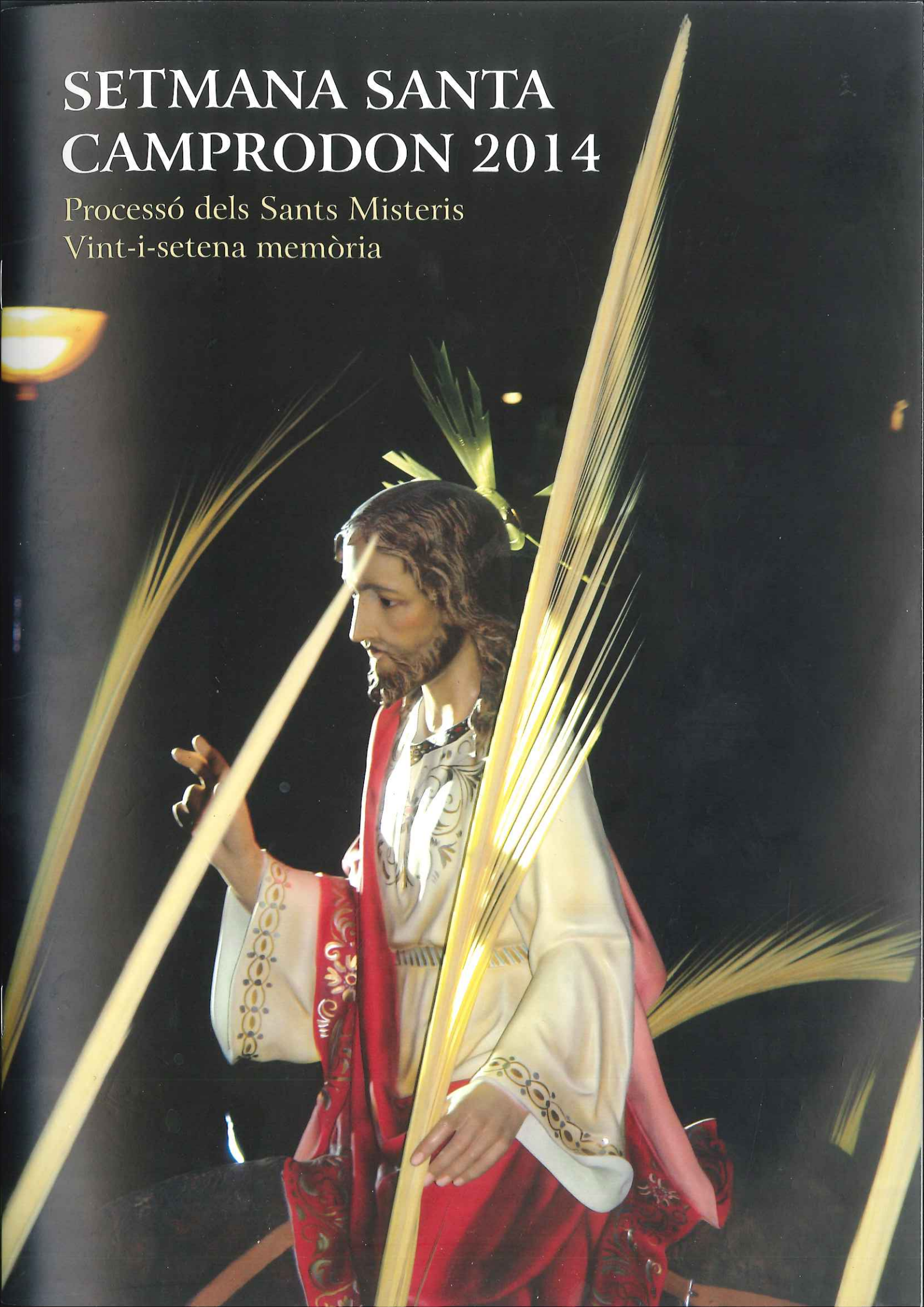

SETMANA SANTA CAMPRODON 2014

Processó dels Sants Misteris
Vint-i-setena memòria

EDITORIAL

President

Mn. Josep Sala

Sotspresident

Marc Navarro i Moya

Secretària

Geni Bueno i Prats

Tresorer

Lluís Bassagaña i Sánchez

Regidor de Cultura

Xavi Guitart

Vocals

Miluca García i García

Pilar Ruat i Ribas

Esther Vilà i Solsona

Sara Creixans i Danés

Material

Josep Claret i Gratacós

Secció Tropa

Josep Mª Colomer

Marià Morer

Jordi Pradas

Edita

Associació dels Sants Misteris

Col·laboren

Ajuntament de Camprodon

Consell Comarcal del Ripollès

Fotografies

Jordi Juncà - Foto cartell

Mancomunitat de la Vall

Boi Buxasas

Foto portada: Anna Barceló, (Natzaret de nit) del concurs de fotografia de la Vall de Camprodon 2012

Tiratge d'aquesta edició

2.000 exemplars

Impremta i disseny gràfic

Impremta Aubert

Dipòsit legal

GI-550-95

Col·laboradors revista

Sílvia Rigat

Guiomart Rovelló

Marià Anglada

Laia Domigo

Estem vivint temps difícils però tot i això es demostra un any més que els vilatans i vilatanes de Camprodon i la seva Vall són gent solidària.

Estem treballant de valent millorant els Passos, fent que la feina de portar-los el dia de la Processó no sigui tan feixuga.

Tot i la crisi que vivim tornem a tenir col·laboradors que demostren que estimen la terra i que volen participar en una de les activitats més importants que es fan en tota la Vall de Camprodon.

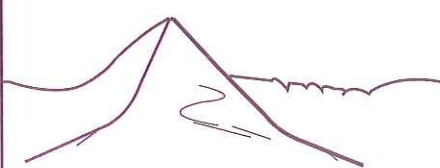
A tots ells i a la gent que any rere any participa en la Processó dels Sants Misteris us volem donar les gràcies i esperem que visqueu una Setmana Santa plena d'emocions!

La Junta.

Visquem amb goig aquestes jornades i, amb l'esperit serè, amb l'austeritat i serietat que ens ha distingit sempre, anem a acompanyar la **PROCESSÓ DELS SANTS MISTERIS el Divendres Sant.**

La Junta de la Processó

Restaurant · El Costabona

Plaça Major nº 10
17868 MOLLO (Girona)

Tel. 972 13 03 63

Còc
Restaurant

C/ Font d'en Rafel, 15 - Tel. 972 74 09 67
17869 LLANARS (Girona)

PROGRAMA D'ACTES DE LA SETMANA SANTA 2014

DIJOUS, 17 D'ABRIL

A les 8 h del vespre

Concentració al monestir de Sant Pere de tot el Maniple, degudament uniformat, per passar revista de material.

A 2/4 de 9 h del vespre

Desfilada fins a la Porta de Cerdanya, on les autoritats de la vila faran entrega de la maça (símbol del poder de l'autoritat) als soldats romans. Tot seguit l'abanderat arribarà fins a la torre del pont, i prenent el penó, farà mostra de la conquesta de Camprodon. A continuació, es desfilirà fins a la plaça de la Vila on faran els honors davant la Casa Consistorial.

RECORREGUT:

Plaça Santa Maria
C/ València
Quatre Cantons
C/ Ferrer Bàrbara
Plaça Doctor Robert (interpretació de la RETRETA)
Palanca d'Enllà Ter
Passeig d'Espinalba
Pont Nou
Antic carrer Major
Camí del Castell
Plaça de la Vila
C/ Sant Roc
C/ Isaac Albéniz
Quatre Cantons
C/ València
Monestir

DIVENDRES, 18 D'ABRIL

A 3/4 de 8 h del matí

Sortida dels romans de la plaça Santa Maria directament fins a l'església del Carme.

A les 8 h del matí

Concentració davant l'església del Carme per fer la sortida del Viacrucis (Processó de les dones) pels diferents carrers del poble. Una vegada acabat el Viacrucis, la tropa es dirigirà a l'Hospital geriàtric on es farà una retreta. Posteriorment, esmorzar amb coca i xocolata al lloc que designarà la Junta.

RECORREGUT:

C/ Catalunya
Plaça de la Vila
C/ Sant Roc
C/ Isaac Albéniz
Plaça C. A. Torras
C/ Ferrer Bàrbara
Plaça Doctor Robert
C/ València
Plaça Santa Maria
Església Santa Maria

A 2/4 de 9 h del vespre

Sortida en marxa ràpida vers la plaça de la Vila per fer el lliurament al Centurió del Maniple del banderí de comandament, així com per recollir els Decurions i el Penó del Maniple. Col·locació a les escales del monestir del Retaule de la Passió.

RECORREGUT:

Plaça Santa Maria
C/ València
C/ Isaac Albéniz
C/ Sant Roc
Plaça Espanya
AJUNTAMENT (STOP)
Capità Manaire i Pendó (RETRETA)
C/ Sant Roc
C/ Isaac Albéniz
C/ València
Plaça Santa Maria

A les 9 h del vespre

Una vegada formats a les escales del monestir, començament de la Processó dels Sants Misteris.

RECORREGUT:

Retaule de la Passió (JARDINS)
Plaça Santa Maria
C/ València
C/ Ferrer Bàrbara
Plaça Doctor Robert
Plaça C. A. Torras
C/ Isaac Albéniz
C/ Sant Roc
Plaça de la Vila
C/ Josep Morer
Passeig de la Muralla
Plaça del Carme
Església del Carme.

Hotel *

Pl. Carme, 4
17867 Camprodon
(Girona)
Tel. 972 740 119
Fax 972 740 479
www.hotelsantroc.info
info@hotelsantroc.info

Restaurant

Calefaccions Gutierrez

SERGI GUTIÉRREZ I CURRIUS

C/ València, 53
17867 CAMPRODON
Tels. 972 740 437
654 258 615
guti.petit@gmail.com

CALEFACCIONS
CLIMATITZACIÓ
SANITARIS
AIXETERIA
PREVENCIÓ LEGIONEL·LOS I
ENERGIA SOLAR

Hotel la Farga

SETCASES

Per reserves truqueu al tel. 972 13 61 35
C. Vilallonga, 2 - 17869 SETCASES (Girona) - fax 972 13 61 54
e-mail: info@hotellafarga.com - www.hotellafarga.com

ANGLADA

**LIBRERIA
PAPERERIA
OBJECTES D'ESCRITORI
JOGUINES**

C. València, 17 - Tel. 972 74 02 79
17867 CAMPRODON

ANTONI SÁNCHEZ I MARTÍ

MEDIADOR D'ASSEGURANCES TITULAT
ASSESSOR TÈCNIC TRIBUTARI

C. València, 45 - Tel. 972 74 03 43
17867 CAMPRODON (Girona)

EXCURSIONS DIÀRIES
TRAVESSA VALLTER - NÚRIA
PROPOSTES PER A TOTES
LES EDATS

**Bastiments
AVENTURA
CAMPRODON**

Tel. 629 03 15 82 - Fax 972 74 02 62
17867 CAMPRODON
activitats@bastimentsaventura.com
www.bastimentsaventura.com

LA JUNTA INFORMA

RECORDEM

Us preguem que respecteu al màxim els dies de recollida de material. S'avisarà oportunament.

A l'hora de la Processó, els arregladors, zeladors i perxoners són el màxim òrgan d'autoritat, per tant, cal fer cas de totes les seves ordres.

SUGGERIM

Que per si algun motiu no podeu participar a la Processó, deixeu la vostra túnica a alguna persona que estigui interessada a participar-hi, d'aquesta manera mantindrem el nombre de membres de cada Pas.

Tot i que, per tal de mantenir la tradició s'ha permès que a la Processó hi vagin homes vestits de carrer fent llum als Passos, ens agradaria que totes les persones (dones i/o homes) que vulguin participar-hi, ho facin vestint la túnica.

RECOMANEM

Que abans de la sortida de la Processó des de la plaça del monestir, les persones que acompanyen els participants abandonin el recinte, ja que dificulten la formació dels Passos.

Que per participar en els diferents Passos de la Processó, s'ha de tenir 15 anys, com a mínim.

Finalment, quan arribem, donat que es podrà sortir pel darrere, no hi haurà necessitat d'esperar-se ni de sortir per la porta principal.

PREGUEM

Que les túniques estiguin ben planxades i siguin suficientment llargues com per tapar la roba de carrer (que seria sempre fosca). Aconsellem sabates i mitjons de color fosc.

No als talons i les sabates esportives.

(observeu-ne algunes mostres al recull de fotos).

És necessari que la Processó no degeneri, per tant, us demanem que les atxes siguin noves.

AGRAÏM

A l'Hotel Camprodon per la xocolatada amb què ens obsequien, i que cada any és millor.

A en Joan Planella i en Jaume Triadú, com a perfectes traïmoistes i col·laboradors en les feines més feixugues.

A tots aquells que posen el seu granet de sorra perquè surti la Processó.

HORARI DE VISITA AL MONESTIR

Dijous dia 17

Matí d'11 h a 14 h

Tarda de 16 h a 20 h

Divendres dia 18

Matí d'11 h a 14 h

Tarda de 16 h a 20 h

Can jepet
La cuina de 3 generacions
RESTAURANT
c. Molló, 11 · 17869 SETCASES (Girona)
Tel. 972 13 61 04 · Fax 972 13 60 90
www.restaurantcanjepet.com

CONCA DE TER
1er CAT
CAMPING CARAVANING
Ctra. Setcases, s/n · 17869 Vilallonga de Ter (Girona)
Tel./Fax 972 74 06 29 · E-mail: conccater@publintur.es

TAVERNA
FREIXENET
C/ Freixenet, 8
Tel. 972 74 07 24
17867 CAMPRODON

Hostal Restaurant
CAN TIRANDA
Camí d'Ull de Ter, 1 · Tel. i Fax 972 13 60 52 - 17869 SETCASES (Girona)
www.cantiranda.com

Mas **Can Buixat**
APARTAMENTS RURALS
Lloguer per dies
www.mascanbuixat.com
Setcases
natura viva

CAN FRANÇA
Articles de pell
C. València, 11
Plaça Santa Maria, 13
Tel. 972 13 00 01
CAMPRODON

NOM	ANYS	PUNTS 2013
CAPITÀ MANAIRE		
JOAN A. PONS	25	
COMANDAMENT		
EDUARD MOLAS	27	84
BERNAT CAROLA	17	57
ROGER COSTEJÀ	17	52
JOAN MARCER	13	40
SECCIÓ TROPA		
PERE MOLAS	27	88
PAU VILARRASA	27	81
JESÚS VILARRASA	24	80
ESTEVE FARRÉS	25	75
XAVIER MORET	23	70
SANTI MESAS	18	60
JOSEP M ^a COLOMER	17	58
ÀLEX CABANACH	18	56
VENANCIO MARCER	15	51
LLUÍS BASSAGANYA	15	48
ALBERT CABANACH	14	47
ELOI CAROLA	14	46
ALBERT TIÑENA	14	44
TONI COROMINAS	14	44
IVAN CÓRDOBA	15	44
ALBERT COSTA	13	42
JORDI SOTO	14	41
JORDI BASSAGANYA	14	40
JOSEP GUILLAMET	11	35
DAVID SALA	10	35
MOISÈS CLARENA	13	33
MOISÈS SOLÀ	11	30
GERARD PAIRÓ	11	30
XAVIER LLORET	8	24
ALBERT SURRIBAS	8	23
ADRIÀ PÉREZ	7	21
ERIC DE LUCAS	8	20
JORDI SALA	6	20
JORDI MORET	3	19
ISAAC COLOMER	6	17
ORIOL BURKHARD	6	16
IGNASI JANSÀ	6	15
GUILLEM CASAS	6	14

NOM	ANYS	PUNTS 2013
ALBERT JUANOLA	3	10
PAU MOLAS	3	10
ÀLEX SALA	2	8
ORIOL ARANDA	3	7
FERRAN SALA	3	7
JOAN BALLESTEROS	2	7
PATLLARI ROSELL	2	7
YAGO FELIU	2	6
FERRAN CIFUENTES	2	6
JOAN GRAU	1	4
RAFEL DANÉS	1	4
ROBERT PAGÈS	1	2
JORDI BATCHELLÍ	1	2
SECCIÓ BANDA		
MARC MOLAS	25	82
MIQUEL CLARET	26	79
JORDI PRADAS	24	76
JOSEP PRADAS	25	74
PERE SERRA	23	73
ENRIC MATEU	23	70
FELIU COMA	19	67
JAUME HURTOS	20	59
FRANCESC VILA	22	57
EDUARD COMA	16	51
XAVIER MANELA	17	50
MARIÀ MORER	14	47
JOSEP SOLÀ	12	35
FRANCESC PANEQUE	10	35
RAÛL MESAS	11	33
JOSEP TRIADÚ	10	33
SERGI COMA	11	29
JOSEP CLARET JR.	9	29
IAIXA SOLÀ	9	29
JORDI RIGAT	9	23
XAVIER VIDAL	6	20
SERGI CANO	6	18
ALEXANDRE CUADRADO	4	14
CARLES CORTÉS	4	13
JOAN MARCER C.	4	13
J.RAMON AYATS	3	9

NOM	ANYS	PUNTS 2013
TROPA MENUUDA 2012		
Marc Molas	2	2
Xavier Àvila	2	2
Henri Wenssen	2	2
Pep Corbella	2	2
Oriol Horta	2	2
Pau Cifuentes	2	2
PARTICIPANTS PROCESSÓ 2012		
Tropa	46	
Tropa menuda	6	
Banda cornetes	15	
Banda tambors	15	
Burriquet	23	
Sant Grial	14	
Improperis	30	
Zeladors	16	
Arrengladors	9	
Stabat mater	25	
Perxoners	3	
Tres maries	3	
Dones de Jerusalem	5	
Verònica	1	
Samaritana	1	
Les creus del calvari	10	
Civiles	7	
Recorda in memoriam	1	
Vuit Passos	180	
Locutors	2	
Atrezzo	2	
Orquestra	12	
TOTAL	426	

EL REGAL DEL PAPA FRANCESC

Fa un any l'Església i el món rebien l'impacte de la notícia de la renúncia del Sant Pare el Papa Benet XVI, i posteriorment l'elecció del nou pontífex, el cardenal argentí Jorge-Mario Bergoglio amb el nom de Papa Francesc.

Un Papa vingut "del fin del mundo" tal com es va qualificar ell mateix, que ha sorprès el món per la seva obertura, la seva simpatia, la proximitat a les persones i el seu acolliment i amor manifestat als més pobres i desvalguts.

Un Papa que durant tot aquest any ha omplert les portades de molts diaris per la seva defensa dels drets humans davant els grans conflictes mundials i la seva denúncia a múltiples injustícies, sempre defensant els petits, els immigrants, els més febles...

Un Papa mediàtic, que es posiciona com a líder mundial de major impacte a les xarxes socials, (en un any el compte de twitter del Papa Francesc ha aconseguit 12 mil·lions de seguidors).

Però també i sobretot un Papa que estima l'Església, i que ens ha ofert infinitat de regals amb el testimoniatge de la seva bondat, el seu somriure i els seus escrits i missatges que van des de les homilies diàries a l'església de la Casa de Santa Marta; els discursos durant les audiències; l'Àngelus del diumenge, fins a documents com l'encíclica "La llum de la fe" amb Benet XVI, o el més recent, l'exhortació apostòlica: "La joia de l'Evangeli" que va publicar en acabar l'any de la fe el passat 24 de novembre, i que com ens diu ell mateix en la introducció: "En aquesta exhortació vull adreçar-me als fidels cristians per invitar-los a una etapa evangelitzadora marcada per aquesta joia, i indicar camins per la marxa de l'Església en els pròxims anys".

De les moltíssimes coses que podríem comentar d'aquesta exhortació del Papa, m'ha semblat oportú transcriure un fragment del capítol dedicat a Maria, la Mare de l'Evangelització, el regal de Jesús al seu poble, molt adient per a nosaltres aquests dies de Setmana Santa.

"A la creu, quan Crist sofria en la seva carn el dramàtic trobament entre el pecat del món i la misericòrdia divina, pogué veure als seus peus la consoladora presència de la Mare i de l'amic. En aquest crucial instant, abans de donar per consumada l'obra que el Pare li havia encarregat, Jesús va dir a Maria:

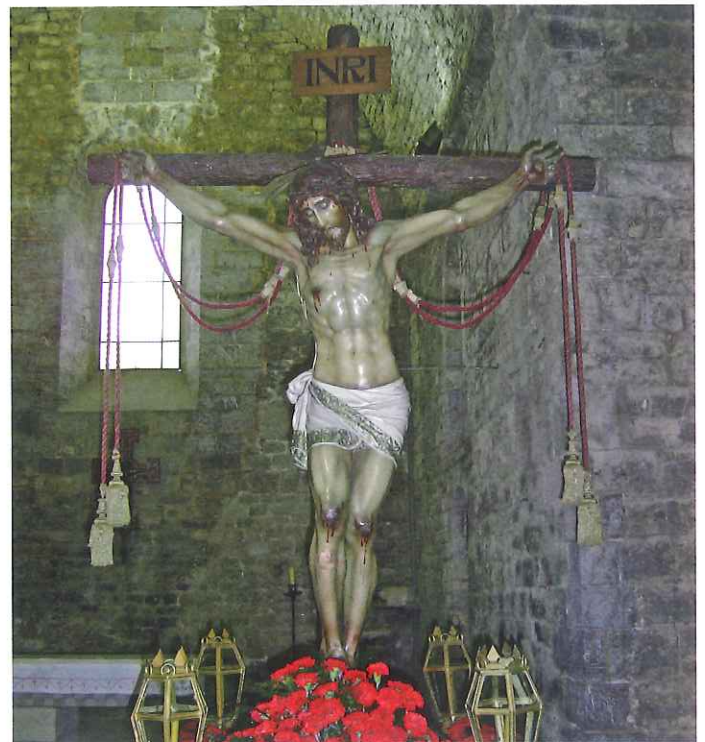
"Dona, aquí tens el teu fill." Després digué a l'amic estimat: "aquí tens la teva mare (Jn 19 26-27). Jesús ens deixava la seva mare com a mare nostra.

Crist ens porta a Maria. Ell ens porta a ella, perquè no vol que caminem sense una mare. I el poble llegeix en aquesta imatge materna tots els misteris de l'Evangeli. Al Senyor no li agrada que falti a la seva Església la icona femenina.

Maria és la que sap transformar una cova d'animals en la casa de Jesús, amb uns pocs bolquers i una muntanya de tendresa. Ella és l'esclaveta del Pare que s'estremeix en la lloança. Ella és l'amiga sempre atenta perquè no falti el vi en les nostres vides. Ella és la del cor obert per l'espasa, que comprèn totes les penes. Com a mare de tots, és signe d'esperança per als pobles que sofreixen dolors de part fins que broti la justícia. Ella és la missionera que s'acosta a nosaltres per acompanyar-nos per la vida, obrint els cors a la fe amb el seu afecte matern.

Com una veritable mare, ella camina amb nosaltres, lluita amb nosaltres, i vessa incessantment la proximitat de l'amor de Déu". Gràcies, Papa Francesc pel vostre regal.

Mn. Josep Sala

Ca l'Anna

Anna Grabulosa
i Joan Marcé

C. Germans Vila Riera, 6
Tel. 972 74 07 76
17867 CAMPRDON

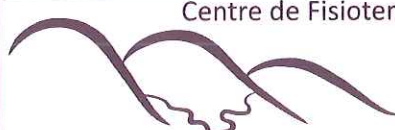

Centre de Fisioteràpia

Fisio *Ter*

Laura Pastoret Pagès
Fisioterapeuta col. núm. 8983

Tel. 639 084 910
Hores convingudes i atenció domiciliària
c. Monestir, 21 baixos · 17867 Camprdon

Cal Xec

EL REBOST DEL PIRINEU CATALÀ

Isaac Albéniz, 1 - Tel. 972 74 00 84 - 17867 CAMPRDON (GIRONA)

SALUTACIÓ

Apreciats camprodonins i camprodonines,

Qui m'hauria de dir, fa uns anys, que un dia estaria al menjador de casa pensant com fer un escrit per a la revista de la Processó. La Processó, aquell fantàstic acte, que acull el nostre poble i que aplega tanta gent.

El que potser no us heu aturat mai a pensar és que darrere d'aquest acte hi ha un poble, una gent entregada per a aquesta activitat, que són els que fan que funcioni any rere any.

També aprofito doncs, aquestes línies, per agrair a la Junta l'oportunitat que em donen per a poder escriure i donar-los el meu suport perquè continuïn fent de la Processó aquest esplèndid acte, organitzant fins l'últim detall i que aconseguix la col·laboració de gairebé tot el poble. A tota aquesta gent que desinteressadament treballa per mostrar que Camprodon és un poble unit i amb ganes de tirar endavant malgrat la mala època en què ens trobem.

Quan sento els tambors i les cornetes, recordo moltes vivències passades, recordo gent estimada i perduda pel camí, gent que esperava aquesta Processó cada any igual que un nen petit quan espera els reis.

Penso en el meu tiet, que sortia amb la tropa i tocava la corneta. En persones com la Manoli, traspasada recentment, que sortien a la Processó; en portadors com en Pere; en Carlos, que pujava de Vilafranca per veure i gravar la Processó per ensenyar-la als seus fills; i en moltes d'altres persones que en dies com aquests segur que trobarem molt a faltar.

Però, com la Processó, la vida segueix el seu ritme malgrat que a vegades no ho fa com nosaltres voldríem. I sinó que m'ho expliquin a mi, perquè el que us escriu aquestes línies, també va sortir a la Processó i no precisament amb un bell record.

El primer any que vaig sortir va ser d'escolanet amb mossèn Joan Soler (al cel sigui). Anàvem tancant la Processó i quan vam arribar als Quatre Cantons va començar a ploure molt fort, però mossèn Joan ens va dir: "Nois, hem d'arribar al Carme". I nosaltres, amb el fred que feia, vam arribar al Carme xops com ànecs.

El segon any vaig sortir amb el "burriquet", vam assajar durant tota una setmana i quant va ser el moment de sortir... va començar a ploure de nou.

Un altre any vaig sortir portant el rètol dels armats de Girona, a la trobada d'armats que es va celebrar a Camprodon; aquell any va

ser a la tarda i afortunadament va ser una diada més tranquil·la. Arribats a aquest punt, vaig decidir no sortir més, i des d'aleshores només recordo un any amb pluja, per tant crec que era jo qui portava l'aigua a la Processó.

Però tranquils, Camprodonins i Camprodonines, aquest any tampoc surto, però podeu estar segurs que no faltaré a fer pinya amb tots vosaltres.

Gràcies a tothom per col·laborar, escoltar, llegir, mirar i seguir de la manera que sigui la Processó, perquè crec que val molt la pena. Mil gràcies!

Xavier Guitart Cano
Regidor de l'Ajuntament de Camprodon

ACTES LITÚRGICS I PIETOSOS A LA PARRÒQUIA

Un any més estem vivint el temps litúrgic de Quaresma. Un any més ens preparem per celebrar la Setmana Santa, recordant amb molta emoció, la Cena del Senyor, "el vespre en què el van traïr"; per recordar la passió del Senyor i la seva mort, "per nosaltres i per la nostra salvació, en la creu"; i per celebrar amb una explosió de goig la seva victòria sobre la mort a la vetlla Pasqual.

DIUMENGE DE RAMS

Les Misses, a les mateixes hores dels diumenges.

A ¾ de 12,

A la plaça de Santa Maria BENEDICCIÓ DELS RAMS

A les 5 de la tarda,

CELEBRACIÓ COMUNITÀRIA DE LA PENITÈNCIA.

Jesús entra a Jerusalem, i és aclamat per la gent que l'acompanya. Nosaltres també ho fem,

Ben conscients que aquest Jesús que aclamem amb els nostres rams serà condemnat a mort

Per la seva fidelitat al camí d'amor de Déu.

DIJOURS SANT

A les 7 del vespre,

MISSA DE LA CENA DEL SENYOR

Des del final de la Missa fins a les 12 de la nit,
adoració de JESÚS EUCARISTIA al Monument.

Aquesta tarda comencem ja el Tridu Pasqual celebrant l'Eucaristia que és com una anticipació del que viurem en aquests dies propers. Jesús ens deixa el pa i el vi que seran la seva presència per sempre enmig nostre.

DIVENDRES SANT

A les 8 del matí,

VIACRUCIS SOLEMNE pels carrers de la vila, (es començarà al Carme i s'acabarà a Santa Maria).

A les 5 de la tarda,

LITÚRGIA DE LA PASSIÓ I MORT DE NOSTRE SENYOR JESUCRIST

Celebració de la Paraula.

Pregària universal.

Veneració de la Creu.

Comunió.

A les 9 del vespre,

PROCESSÓ DELS SANTS MISTERIS.

Jesús mor a la Creu. Contemplant-lo a ell, manifestem la nostra fe i la nostra esperança en el Déu que hem conegut en Jesús i que és, sempre, font de vida inesgotable.

DISSABTE, VETLLA PASQUAL

A les 9 del vespre,

Litúrgia de la Llum Paraula de Déu

Benedicció de les fonts baptismals.

Renovació de les promeses del baptisme.

Eucaristia.

"Aquesta és la nit en què Crist, ha trencat els lligams de la mort, ha pujat victoriós dels inferns"

Aquesta nit, la més gran de l'any, els cristians ens reunim per celebrar que Jesús ens ha obert les portes de la vida per sempre.

Al·leluia!

DIUMENGE DE PASQUA DE RESURRECCIÓ

A les 10,

Missa al Carme.

A les 12,

Missa a Santa Maria.

Pasqua és la Festa Major dels cristians. Celebrem l'esdeveniment que dóna sentit a la nostra fe:

CRIST HA RESSUSCITAT!

CRIDEM LA NOSTRA ESPERANÇA!

*MES ENLLÀ DE LA CREU I DE LA MORT,
JESÚS VIU PER SEMPRE!*

AL·LELUIA!

NOTES: Les flors per posar al Monument i a l'altar major, porteu-les, si us plau, al matí del Dijous Sant.

El diumenge de Pasqua, Missa a les 10 i a les 12 del matí.

EL PAISATGE HUMÀ DE CAMPRODON

Camprodon té molts encants: el paisatge que l'envolta: verd i dolç, però també blanc i imponent; la trobada dels rius Ter i Ritort sota el vell pont romànic; el bullici del carrer València i de la resta de vies comercials; l'esperit romàntic del passeig de la Font Nova; l'esperit burgès del Passeig Maristany (que m'agrada descriure com "el bulevard més elegant de Catalunya"); la gràcia assolellada de la Plaça del Doctor Robert; la menestral sobrietat de la placeta del Carme; l'austera distinció del monestir de Sant Pere; l'entranyable ruta de les fonts. Etcètera: són tants els encants que té Camprodon, que, si volgués explicar-los, necessitaria per a mi sol tot l'espai d'aquesta revista. Ara bé, per damunt del paisatge i de les pedres, encara hi ha una cosa més important i més suggestiva: la gent. El paisatge humà de Camprodon.

Ep! No vull pas que us penseu que us faig la pilota. De gent, a Camprodon, n'hi ha de tota mena: simpàtica i antipàtica, interessant i avorrida, amable i esquerpa, enraonada i estrident, agradable i desagradable. A Camprodon, com a tot arreu, hi ha caràcters i tipus per a tots els gustos. Però una cosa és certa: la gent de Camprodon té molta tendència a agrupar-se per tal de realitzar una activitat al servei del comú de la vila. El nivell de participació dels camprodonins en les iniciatives col·lectives és molt alt. Sorprenentment alt, en aquests temps d'avui, tan individualistes.

A moltes altres poblacions catalanes, en canvi, la vida associativa decau i les activitats col·lectives costen molt de tirar endavant. Per això, aplaudeixo i admiro la tendència dels camprodonins a fer pinya. Això diu molt de la vostra salut col·lectiva. Vol dir que no sou, només, una simple agregació d'individus. Vol dir que els camprodonins encara sou una veritable comunitat humana.

Sabeu ajuntar-vos per ajudar els malalts de càncer, per organitzar el carnestoltes, per celebrar sant Joan, per festejar sant Patllari, per acollir els reis d'Orient, per defensar el cinema, per fer teatre, per esquiar i per caminar muntanyes amunt, per cantar música coral... Són moltes les activitats col·lectives organitzades a Camprodon, però la que té més suport social és la processó de Setmana Santa. És, certament, impressionant la gentada que hi participa. Tant a la de les dones del matí de divendres, com a la magna processó del divendres al vespre. Romans, portadors d'imatges, congregants, confreres i penitents anònims... Són molts els camprodonins de tot l'any

o de cap de setmana que hi participen. Cadascú fent el seu paper. El romans, tan cinematogràfics, capten molt l'atenció: amb el seu ritme sorollós, amb la força i el posat militars, amb la brillantor daurada de l'uniforme. Però potser són més meritoris els que porten les imatges, tan feixugues i complicades de moure. Entremig de romans i portadors d'imatges, és molt bonic de contemplar el simbolisme que aquesta vostra processó conté. Hi ha moltes processons més concorregudes i famoses que la de Camprodon, però no crec que n'hi hagi gaires en què el simbolisme de la passió de Jesucrist, que tota processó representa, estigui tan ben mostrat.

En efecte, la creu petita, l'espasa de Simó Pere i l'orella de Malco, el gall, la Verònica i el seu vel, els claus, la túnica i els tres daus, l'esponja i la llança, la lluna i sol... Aquests i altres simbolismes ordenen el pas del seguici d'una manera tan pedagògica com teatral, tan amena com plena de sentit. La processó de Camprodon, per tant, no és una suma d'imatges ni un mer seguici de romans i penitents, sinó un ritual perfectament ordenat que permet, d'una banda, fer-se càrrec de tota la simbologia de la setmana santa cristiana i, de l'altra, permet a l'espectador no creient, contemplar un espectacle digníssim, formalment impecable.

L'enhorabona als camprodonins que fan possible la processó. Gràcies a ells, el passat i el present es relliguen; gràcies a ells, Camprodon compta amb un excel·lent espectacle turístic, amb una bella demostració de vitalitat cívica i amb una pedagògica manifestació de religiositat tradicional. No es pot demanar més!

Antoni Puigverd

Lloguer a dies i caps de setmana
APARTAMENTS L'ARC BLANC

C. Font d'en Rafel, 9 - 17869 Llanars.
Tel. 972 74 06 60 - 669 870 765.
www.arsblanc.com - info@arsblanc.com

**ASSESSORIA
ASSEGURANCES
COMPTABILITATS**

VILA

C. Freixenet, 1 - Tel. 972 74 03 69
17867 CAMPRODON (Girona)

 Assessoria
BASSOLS - PASTORET

ECONOMISTES

Paquita Pastoret Busquets
Montserrat Bassols Basagaña

C. València, 52 / Tel. i Fax 972 741 086
17867 CAMPRODON

LA TRADICIÓ

La tradició és allò que lliga el present amb el passat. En ella es representa el que som i el que volem ser. S'equivoquen els que veuen en la tradició nostàlgia i no entenen que forma part d'un projecte. Quan això ho traduïm a casos concrets ens és més fàcil d'entendre. M'atreveixo a dir que no és tan important datar quan va començar a celebrar-se la processó dels Sant Misteris del Divendres Sant a Camprodon -de la qual, d'altra banda, se'n tenen referències documentals ja des del S.XVIII- com la voluntat de recuperar-la i la de continuar-la fent any rere any. Gràcies als uns i als altres, als que la van començar i als que la van rescatar, centenars de persones ens apleguem per participar a la processó cada un amb els seus motius i amb la seva funció, per acabar formant part d'una manifestació que es viu interiorment però que et permet compartir-la de forma comunitària.

Jo sé que aquest any un cop més, quan arribi a les escoles, em trobaré l'Amadeu Rossell que, com sempre, tindrà preparada la sonorització de la Plaça Santa Maria. De ben segur que també hi serà ja la Ramona Juncà, que va ser qui em va demanar d'acompanyar-la en la narració de les escenes que representen els passos tot recitant avui els versos escrits per en Jaume Medina.

Cada un dels racons de Camprodon es especial per seguir el pas de la processó, però tothom hauria de veure algun cop l'impressionant retaule que es forma als jardins del monestir. El silenci respectuós que envolta la processó és aquí també contemplatiu i expectant. Trencar-lo, us ho ben asseguro, no resulta pas fàcil. El lloc que ocupem com a narradors és un espai privilegiat des del qual hem vist passar i veiem passar amics i familiars participant a la processó i a nosaltres ens permet formar-ne part i ser espectadors a l'hora, motius tots ells pels quals em sento agraït i afortunat.

Rafael de Ribot

17867

CAMPRDON

Logo: stylized signature

BARBERIA FELIU

Josep Feliu Gardella

C/ Sant Roc, 20 - Tel. 607 33 14 37

AUTOMÒBILS

Busquets

mecànica - electricitat

autodiagnosi

especialitat en jeeps

Passeig de la Muralla, 5 tel. 972 13 01 31
e-mail: autobusquets@gmail.com
17867 CAMPRDON

Hostal El Quintà
www.hostalelquinta.com

Image of the hostal building

Restaurant
Les Planes

Tel. 972 74 13 74
17868 ESPINAVELL (Girona)
www.restaurantlesplanes.com

BAR - CAFETERIA

Logo: stylized leaf

Els castanyers

CAMPRDON

ENTREPANS, MENJARS I TAPES

de la Rosa i en Pere

Passeig de la Muralla, 8
Tel. 972 74 08 56
17867 CAMPRDON

Logo: bird on a branch

Bar Cucut

Entrepans per emportar

Tel. 972 130 112 - Plaça Dr. Robert, 12
17867 CAMPRDON

OLANO & NEGRE

modes

Carrer València, 54
17867 CAMPRDON

RELLEU AL CAPDAVANT DE LES CORNETES

Això no és, ni molt menys, un adéu; és un relleu, un pas enrere per seguir gaudint de la Processó d'una altra manera.

Vaig començar fa vint-i-cinc anys a la banda de cornetes seguint la tradició familiar. El meu tiet, en "Campa" em va engrescar a tocar la trompeta i em va ensenyar les primeres tonades i, encara que al principi no ho tenia gaire clar, vaig acabar molt il·lusionat de formar part de la banda.

Fa nou anys ens va tocar viure una situació molt trista. El nostre capità, en Manel, ens va deixar de forma sobtada. Entre tots vam intentar seguir endavant malgrat el gran buit que ens va deixar, cosa que no va ser gens fàcil. En aquells moments tan durs, entre tots vam decidir qui agafaria el seu relleu. Sempre he dit i recordat que tant de bo no hagués estat mai capità

per una circumstància tan difícil; sens dubte, el moment més trist que he viscut en aquests anys. Desitjo haver estat un digne capità i que en Manel hagi gaudit amb el so de les cornetes i tambors que ell tan i tan bé ens va ensenyar.

Una de les coses més complicades que he viscut com a capità és tocar una retreta al costat dels familiars de companys que ens han deixat. Tots ells, veïns, amics, familiars o coneguts.

Després de nou anys com a capità, crec que ha arribat el moment que un altre company pugui ser el centurió de cornetes: Opino que no és bo que durant tants anys ho sigui el mateix. Aquest any agafarà el relleu en Francesc Vila, "Cescu".

Actualment, i gràcies a la feina de la Junta, hem aconseguit que la gent jove del poble torni a engrescar-se a formar part de la nostra banda, cosa que em permetrà fer altres tasques i ensenyar a la nova fornada de cornetes.

Per últim, donar les gràcies als meus companys pel seu suport durant tot aquest temps i pel gran ambient que hi ha entre tots i les bones estones que passem i passarem durant les fredes nits del monestir.

Jordi Pradas Sau

**FRANKFURT
ILURO**

C/ Isaac Albèiz, 18
Tel. 972 130 616
(Preparam encàrrecs)
17867 CAMPRODON
(Girona)

**Fruites
Mercader, s.l.**

Av. Pirineus, s/n Tels. 972 29 07 59 - 29 07 76
17858 LA CANYA (Girona) Fax 972 29 08 39

**EXCAVACIONS, OBRES
I VENDA D'ÀRIDS**

Josep Colomer i fill S.L.

Plaça La Fia, 3
Tel. 972 74 05 00 / 608 16 48 02
17867 CAMPRODON

L'EXPERIÈNCIA DELS NOSTRES AVIS AMB ELS ROMANS

Els manaies, juntament amb la Processó dels Sants Misteris, són un dels grans atractius que té el poble de Camprodon durant els dies de Setmana Santa. A totes les cases, hi ha algun familiar o amic que participa a la Processó o que hi col·labora; per tant, és d'esperar que molts dels nostres residents d'una manera o altra hi hagin participat, o que hi tinguin algun conegut.

Donat que molts dels nostres residents no poden gaudir de la Processó "in situ", per diferents motius, l'any passat va sorgir una brillant iniciativa: si ells no poden sortir a veure'ns, nosaltres els anirem a veure a l'Hospital geriàtric, i així va ser. Per primer cop, el Divendres Sant al matí, vam rebre la visita de la tropa dels romans a les nostres instal·lacions. Com que no feia massa fred, els vam poder esperar a les portes de la residència i escoltar una fantàstica retreta amb què ens van emocionar. Les cares d'il·lusió dels nostres avis d'aquell dia eren com les d'aquell nen que veu una joguina per primera vegada, i sempre quedaran en el nostre record.

Cal recordar que pels nostres avis, qualsevol activitat és per a ells com una festa. Tots esperen amb il·lusió l'arribada d'aquell dia, i això els ajuda a treballar la memòria, recordant coses del present i del passat, i tot serveix per passar l'estona.

Experiències tan enriquidores com aquesta, ens demostren que amb petits gestos, podem fer que les persones siguin molt més felices.

Menjars per emportar
Pollastres a l'ast

CA LA TEO

C. Catalunya, 6 - Tel. 972 74 10 32
17867 CAMPRODON (Girona)

FÀBRICA
DE MOBLES

Tels. 972 74 01 81 · 972 74 01 48 · Fax 972 74 10 46

Ctra. Sant Joan, 21 · CAMPRODON

www.moblesmartimagret.com · info@moblesmartimagret.com

Ja és aquí, ja ha arribat; un any més. La Setmana Santa s'apodera dels carrers i els cors de la Vall de Camprodon, però aquest any ens faltes tu.

Recordo els temps passats amb cada un dels detalls dels dies que tant esperaves, del primer a l'últim any. Quan era petit, al costat del pare, mirava amb ulls d'admiració al meu germà desfilant de romà, la mare amb la seva estimada Dolorosa i la tieta amb el Natzarè.

La tarda del Dijous Sant, junts preparàvem els caputxons, (i mira que ens costava); un cop enllestits, sortíem de casa per veure la desfilada tan elegant dels Soldats Romans. Cada any era el mateix, però en aquell moment em semblava que fos la primera vegada que ho veia. Al vespre del Divendres Sant, el pare i jo ens quedàvem sols mentre ells tres es disposaven a desfilat pels carrers de la Vila.

Passaven els anys i creixia el meu desig d'entrar a formar part d'aquella tropa. Va arribar el dia en què aquest desig es va fer realitat i amb ell començava a prendre consciència de la importància d'aquells moments per a la meua mare. Ja tenia els seus dos nens dins la Processó, els ulls se li omplien de goig i emoció en veure'ns amb l'armadura posada.

Em vénen al cap els dies abans amb el teu nerviosisme, mare; començant per la preocupació de tenir la Dolorosa a punt i acabant perquè la pluja no ens jugués una mala passada i poder sortir aquella nit. La setmana abans anàvem a buscar la roba dels romans i la treies al pati perquè li toqués l'aire. Dos dies abans anaves a treure-li la pols a la Verge, vestir-la i adornar-

RECORDANT A LA MANOLI

la de flors perquè estigués resplendent pel seu gran dia.

La mateixa tarda del Divendres Sant començaves a fer les teves especialitats típiques d'aquestes dates, com ara les flors del teu poble, els bunyols i els "andrajos" (el pare es posava les bótes!)...

Havia arribat l'hora de treure la túnica de l'armari, planxar-la i esperar el moment per posar-te-la.

Qui ens vestirà aquest any? Qui ens dirà que no bevem més del compte i vigilem al sopar del dijous? Qui mirarà per la finestra mentre marxem a la desfilada? Quins ulls s'ompliran de goig en veure'ns? Aquest any no hi seràs per despertar-nos al Divendres Sant al matí, vestir-nos i fer-nos dos petons, ni aquest any ni cap altre.

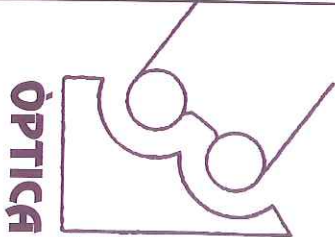
Sé que el batec del cor serà diferent i les llàgrimes seran presents a cada moment, però també sé que des d'allà on siguis ens miraràs amb un somriure, emocionada, i vetllaràs perquè tot sigui com esperaves cada any. T'enyoro, tots t'enyorem; i com no fer-ho? Com no fer-ho amb la gran persona que eres, amb el gran cor que tenies i amb el sentiment que ens podies arribar a transmetre. No només els meus ulls s'ompliran d'aigua salada, no només seré jo el que et trobarà a faltar. Gràcies, mare, per ser qui eres i deixar l'empremta que has deixat. T'estimo, t'estimem i sempre ho farem.

Per una gran mare i una gran persona. Per tu, Manoli.

Raül Mesas Aparicio

FLECA CABANACH
PA CUIT AMB LLENYA
COQUES I BRIOXERIA
VALÈNCIA 49. 17867 CAMPRODON - Tel. 972 740123

**construccions
FREIXENET
CAMPRODON, S.L.**
Tel. 972 74 09 61 C. Bastiments, 7
Fax 972 13 01 94 17867 CAMPRODON

**ÒPTICA
M. PUJOL SURIÑACH**
Carrer València, 44 · 17867 CAMPRODON

FENT CAMÍ CAP A LA PROCESSÓ

S'apropa Setmana Santa i any rere any reunions, converses i sobretot marcar les tasques que ha de fer cadascú de nosaltres.

Tothom col·labora, els homes amb cotxe o a peu en el trasllat de la verge i tot el concernent al Pas, d'altres assagen, netegen, renten, planxen, cusen i tots mirem que tot estigui a punt... però aquest any, ens faltarà una persona discreta, sensible, amable; no parlava gaire, era una gran devota de la verge dels Dolors. Sempre volia que tot el Pas estigués en condicions, que lluis, mai era prou net,... i les flors? sí, les flors; no en tenia mai prou, mirava, tornava a mirar, i sempre hi havia un espai on posar-ne una altra.

No feia fressa, estava a l'aguait de tot allò que concernia al Pas.

Gràcies per poder compartir tants anys la fe, el respecte, el sentiment, la solemnitat del moment en acompanyar junts la verge dels Dolors pels carrers del nostre poble.

Aquest any faltarà una torxa, però la seva llum hi serà igualment.

MANOLI, et trobarem a faltar. Ets en el nostre pensament.

Són moments viscuts amb tu.

PAS DE LA DOLOROSA I L'STABAT MATER

CANSALADERIA I CARNISSERIA

Can Parruc

CAN PARRUC, S.C.

C. de l'Església, 7
Tel. 972 74 00 35

Embotits casolans, carns
selectes de la Vall i gran assortit de plats cuinats

C/ València, 8 - Tel. 654 41 00 25
17867 CAMPRODON

canPÓLIT
tabac i objectes de regal

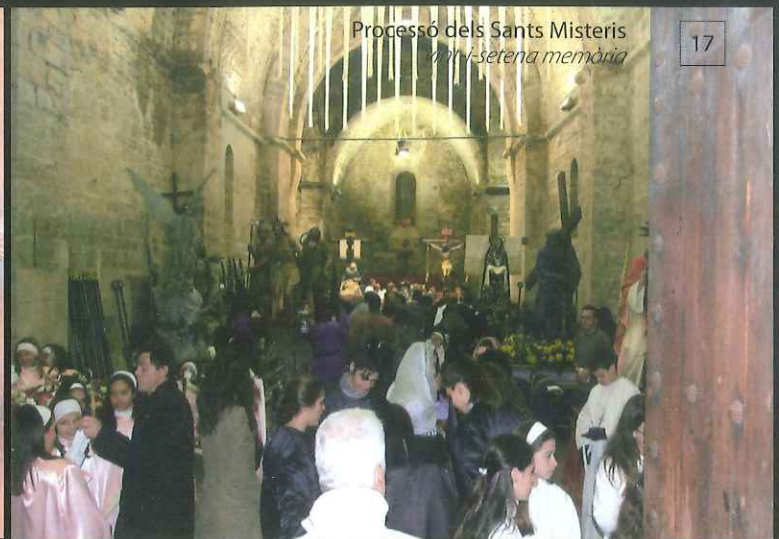
C. València, 4 - CAMPRODON

Darrere tota activitat que implica molta gent, sigui cultural, esportiva o solidària no importa el seu origen o motiu, sempre hi ha algú que treballa en silenci. A la Processó també. Davant vostre teniu una petita mostra en forma de fotografies perquè és impossible plasmar tot el que es treballa dies abans. Intentarem, poc a poc, fer-vos adonar que amagada hi ha una altra Processó: La que no veiem

Pilar Ruat Ribas

ENTREVISTA A JORDI SERRANO, CAP DE TAMBORS DELS ROMANS

"Camprodon sense la Processó no és el mateix"

Jordi Serrano, nascut a Camprodon l'any 1950 i pastisser de professió, ja estava implicat des de ben petit en els esdeveniments que tenien lloc al seu poble. Així doncs, la seva història amb la Processó va començar quan tenia 16 anys. Serrano ocupava el lloc del cap de tambors de la secció de la banda dels romans. Va sortir dos anys a l'antiga processó, els dos últims anys que es va fer, el 1967 i el 1968.

Explica que en aquell temps eren molt pocs romans: 12 llancers, 8 cornetes i 3 tambors. "Els tambors érem en Ventura de La Parra, en Gatiús i jo", comenta. En aquell temps el Dijous Sant no es feia la processó igual que ara; anaven a peu a assajar des de Camprodon fins a Llanars, i el divendres era el dia de la processó. Durant el matí d'aquest mateix dia, els romans agafaven forces al bar La Parra tot fent una xocolatada acompanyada de talls de coca, i "a la nit la marxa ràpida la feia jo sol amb els cornetes i els llancers ja que en Ventura i en

Gatiús ens esperaven, perquè eren gent molt gran per anar tan ràpid", narra, i afegeix que "més tard anàvem a buscar al capità manaire que aleshores era en Quei".

Quan un grup de gent del poble, reunits a l'aplec de Sant

Plats Cuinats

Planet de Santa Maria, 10
17867 Camprodon (Girona)
Tel. 972 74 13 82

Restaurant-Bar
CAN BARAL·LA

Pl. Generalitat, 6 - Tel. 972 74 70 70 - SANT PAU DE SEGÚRIES

Laboral
Fiscal
Comptable
Mercantil

C. Ventura
Consultors, S. L.

Cristina Ventura i Carpintero
Economista

Carrer Freixenet, 6, baixos
Telèfon 972 13 03 08
17867 CAMPRODON

EMBOTITS ARTESANS

Cal Campaner

Isaac Albéniz, 9 - Tel. 972 74 05 24
CAMPRODON

L'ESCLOP
roqué
SABATERIES

Estanc
MORER

Tabacs i articles de fumador
Diaris i revistes
Papereria i material escolar
Cava de cigars

C. Josep Morer, 6 baixos · Tel. 972 74 07 08
17867 CAMPRODON (Girona)

Antoni, van decidir que seria bonic reprendre la Processó dels Sants Misteris de Camprodon, de seguida van proposar a Jordi Serrano ser el cap de tambors i ell va accedir-hi encantat. Va sortir durant 24 anys seguits fins que va plegar l'any 2010, ja que degut a la seva feina de pastisser anava molt cansat

i va decidir que era el moment de deixar pas als més joves. Comenta que és molt important que el jovent s'involucri en la Processó perquè "ha costat molt tornar-la a engegar, estaria bé que hi hagués aquesta empenta per part dels joves, ja que seria una pena que es perdés una altra vegada. Camprodon sense la Processó no és el mateix". D'aquesta manera, el cap de tambors explica que, més endavant, qui li agradaria que el succeís en el càrrec fos el seu nét, en David.

Serrano destaca les diverses actuacions que han fet els romans no només a Camprodon, sinó també a Besalú, a Banyoles i a Girona, cosa que és molt important per fer ressò de la Processó i aconseguir tenir cada any més i més públic. D'aquesta manera també ressalta que la Processó no seria el que és sense tots aquells que han fet possible que es torni a engegar amb tant d'èxit, i amb paraules més emotives recorda a la gent que desgraciadament ja no són, entre nosaltres, que hi havien participat i havien aportat el seu gra de sorra. "Per ells val la pena sortir a la Processó", recalca, i agrega que "és un record per aquests companys que hi havien sortit i ja no són aquí; per ells estaria bé fer un esforç i animar al jovent a involucrar-s'hi més".

Jordi Serrano ja ha deixat la Processó, però aclareix que ell està a la reserva i que si mai necessiten algú estarà encantat de poder ajudar en el que faci falta.

Guiomar Rovelló

la cabanya
HOSTAL - RESTAURANT

Obert tot l'any

Tel. 972 13 60 65 17869 SETCASES
Fax 972 13 61 00 (Girona)

**CALEFACCIONS
MOLAS**

Ignasi Casabó, 11 - Tel. 972 74 11 90 - 17867 CAMPRODON

Instal·lacions de calefacció central - Aire
condicionat - Energia solar - Protecció
contra incendis - Lampisteria i sanitaris

**HOTEL
MARISTANY
RESTAURANT**

Jardí * Pàrquing * Piscina

Av. Maristany, 20
17867 CAMPRODON
Tel. 972 13 00 78 / Fax 972 74 07 78
maristany@lix.intercom.es

excavacions
DANI S. L.

Mas Les Saletes
17869 LLANARS (Girona)
Tel. i Fax: 972 74 13 56
Tel. part.: 972 13 01 04
mòbil: 608 43 30 89
exdani@exdani.com

**Bar
Mercè**

C. Catalunya, 2 - Tel. 972 13 01 35
17869 LLANARS

Taller de Serralleria Artística
Molas C.B.

Pere Molas i Franc Molas

Carrer Ignasi Casabó, 11 baixos
Tel. i Fax: 972 74 05 40
17867 CAMPRODON (Girona)

PRINCIPI I FI DE TOTES LES COSES

ALFA

Que naixem i morim, és un fet incontestable, això fa que al passar els anys els rituals i cerimònies canvien, però és convenient que les noves generacions coneguin els costums dels seus avantpassats.

Quan una parella començava a festejar no podien sortir sols, els acompanyava la mare, una tia, una amiga de confiança dels pares (en deien la carabina). Arribat el moment de parlar de matrimoni es reunien els pares de les dues bandes per acordar els capítols (per exemple, la meua filla aportarà cent duros i el meu fill una casa i cinquanta ovelles). Si eren de la vila i pobres ella aportava la roba i ell la perola, una dalla i alguna altra eina.

La noia anava a costura per fer-se la roba que posava a l'arca de núvia. Hi havia la de núvia i la de nuvi. Les de les cases benestants eren grans. Més o menys feien 130 cms. de llarg per

50 d'alt i 50 d'ample, amb un caixó que s'obria per dalt; solien ser de noguer amb davant i costats tallats amb motius florals i altres ornaments. La de núvia portava al costat dret de davant uns petits calaixos per posar-hi les joies. La del nuvi això no ho tenia. Les dels pobres eren llises i de pollancre.

Acordat això calia anar a la rectoria on després d'una prèdica sobre la castedat i la virtut en el matrimoni, el rector els citava per fer l'examen de catequesi; el dia indicat els examinava i si no contestaven correctament els fonaments del catecisme, hi havien de tornar els dies que fessin falta. Complert aquest tràmit solament calia, com es deia vulgarment, "tirar-los trona avall". Això era que des del púlpit i també al full parroquial es comunicava durant tres setmanes que "fulano de tal, fill de Carme i Martí, de Vilallonga, i Maria de tal, filla de Tomeu i Rosa,

Fustes Magret, S.A.

Explotacions Forestals - Fàbrica de serrar - Parquets

Ctra. de Sant Joan, 1 - 17867 Camprodon
Tel. 972 74 00 40 - Fax 972 74 11 65
fustsmagret@ciatsa.com

Carretera de Camprodon a Setcases
Vall de Camprodon - 17869 LLANARS (Girona)
Tel. 972 74 10 13 - Fax 972 74 10 87
e-mail: info@hotelgrevol.com - web: www.hotelgrevol.com

FORN DE PA "El racó de l'Aina"

Plaça de la Vila, 4 - CAMPRODON
Tel. 606 90 74 30

de Molló, han acordat contraure matrimoni. Si algú tingués coneixement d'algun impediment, té l'obligació de manifestar-ho". Aleshores ja es podien casar.

Un cop casats segons les possibilitats de cadascú, es feia un esmorzar a casa o a l'hostal, això sí, sempre al matí. I després, el viatge de noces a Girona o a molt allargar, a Barcelona. Visita al port i al Tibidabo, teatre al Paral·lel, menjar a can Culleretes i tornar a casa.

Si la dona quedava embarassada, en arribar l'hora del part s'avisava a la llevadora, si era un poble gran, i si no sempre una veïna, ja gran, acostumada a aquests menesters assistia a la partera. Feia posar una perola d'aigua al foc a terra i preparar draps de fil. Naixia la criatura, i després de tallar-li el cordó umbilical l'enfaixaven amb una mena de bena ampla des de sota l'aixella fins als peus, donant-li l'aspecte de mòmia egípcia; deien que era perquè els primers mesos es mantinguessin drets. El bateig es feia abans de tres dies (era el termini que imposava l'Església), perquè en cas de mort ja fos batejat. Tinguem en compte que abans morien molts infants. A Camprodon, de l'any 1900 al 1924 en van néixer morts 33. De 0 a un any en moriren 77. D'1 a cinc anys en varen morir 99. I de 5 a 20 anys 88 morts. Això en 24 anys.

La dita popular sostenia que si es trigava més de 7 dies a batejar-la, queia una teula al cap de la criatura.

La mare s'havia de quedar a casa fins que el nadó fos batejat. L'encarregada de portar la criatura a batejar era la llevadora o la veïna que va assistir el part. El padrí pagava la festa; el recorregut fins l'església era acompanyat per la mainada cridant: "Tireu confits que són podrits, tireu avellanes que són corcades". En sortir, seguits per la mainada anaven a la casa del nadó i des de la finestra o balcó començava el tirabateig. Es llançaven anissos, pitos, pilotes petites de paper plenes de serradures amb una goma que es lligaven al dit i se les tiraven uns als altres, xavalla etc.

Aquí comença la vida que tindrem segons el destí de cadascú i que ens porta a...

OMEGA

Han trucat a la rectoria; hi ha un moribund a la Vila de baix; el capellà es posa el roquet, agafa els sants olis i el paraigua vermell; l'escolà porta el perolet amb aigua beneïda i un ramet de boix, i carrer avall tocant la campaneta. La gent s'agenollava al passar Nostramo i alguns s'acostaven a la casa del moribund, a l'habitació del qual es reunien parents i amics, donant-se algun cas com el que explica en Llorenç Birba en el seu magnífic llibre "La Vall de Camprodon": El 24 d'abril de 1643 en una casa del carrer de Santa Maria (avui carrer València) degut al pes de la gent que s'acumulà a l'habitació, s'enfonsà el terra, hi hagué cames i braços trencats i el capellà anà a raure sota el llit amb el malalt a sobre seu. Si no el treuen ràpid, mor ofegat.

Si el malalt estava en perill de mort però conscient, li portaven el Viàtic, o sigui confessava i combregava; si ja estava inconscient, estenien una tovallola amb motius religiosos generalment brodada a mà i de gran qualitat que la família estenia damunt el moribund. El capellà, amb la rameta de boix aspergia l'estança i els presents amb l'aigua beneïda tot dient ASPERGES ME, i agafant els 'sants olis' que es beneeixen a la missa Crismal del Dijous Sant, feia les set uncions al malalt, al nas, a la boca, als ulls, a les mans, als peus, a les orelles i al pit i a cada imposició deia, PER ISTAM SANCTAN UNCTIONEM ET SUAM PLISSIMAN MISERICORDIAM INDULGEAT TIBI DOMINUS QUIDQUID.

COSTABONA

Embotits, Pâtés i Productes de l'Ànec

Ctra. de França, s/n Tel. 972 74 03 84
17868 MOLLÓ (Girona) Fax 972 74 05 88

TALLER DE SERRALLERIA

Xemeneies
Complements
Recuperadors de calor
Objectes d'artesanía

Disseny

Pla de Sant Ramon, s/n
Tel. 972 74 09 39 - CAMPRODON

ELECTRICITAT

València, 59 - Tel. 972 74 03 30
17867 CAMPRODON

Fet això, es retiraven el capellà i l'escolanet i tornaven a la rectoria.

Quan el malalt moria tocaven les campanes, un toc si era un home, dos si era dona i tres si era un albat (criatura morta sense batejar). S'avisava el fuster que era el que feia les caixes. Les construïen amb fusta de pollancre, més ampla a la part del cap que la dels peus, folrada de roba negra clavada amb xinxetes negres; el nom i l'edat del difunt i la creu de sobre la caixa eren de cartró platejat, així com les anses de cada costat. Al llit s'hi posava una post, (de vegades, la post de planxar) i el difunt amb les mans lligades amb un rosari, posat d'amunt la post perquè es mantingués rígid i es pogués encaixar bé. S'encenien quatre ciris que cremaven tota la nit, puig els mals esperits no traspassen la flama. Els ciris no es podien espavilar ni apagar, i no guardar-ne els caps perquè portava mala astrugança. La finestra, mig oberta perquè pogués sortir l'ànima; si no, es moria algú altre, (en realitat era per la pudor de la mort; tinguem en compte que el costum de posar flors i corones a la mateixa habitació era pel mateix motiu).

No es podia enterrar el mort abans de 24 hores. La porta de la casa romania oberta perquè tothom entrés sense trucar (si era de dos batents un restava tancat). A la nit calia vetllar el difunt. Els veïns més propers passaven la nit al menjador o a la sala, on la família disposava un porró d'aiguardent o vi ranci i unes ametlles i de vegades cafè. L'endemà arribava el fuster i el seu ajudant amb la caixa, fumant un caliquenyo per matar la pudor de la mort. Un cop encaixat, el portaven a l'església; a les viles, a coll o amb un baiard; a cases de mal arribar, de corriols estrets, duïen el baiard penjat d'una barra, normalment un plançó de freixe i els portadors s'anaven rellevant.

L'enterrament anava per aquest ordre: en primer lloc, el difunt; després els capellans, (més o menys capellans segons la situació econòmica). Seguidament la família, i després les ploracossos o ploraneres, dones llogades per plorar i cridar amb desespero. S'acompanyava el fèretre amb atxes enceses; si era home, els homes al costat; si era dona, les dones. En passar un enterrament la gent es descobria traient-se la gorra o el barret.

Dins l'església es cantaven les absoltes i el Dies Irae. Aquest antic poema es cantava des del segle XIII fins al 1970 a totes les misses de rèquiem de ritus romà. De vegades el jovent l'escarnia cantant "Tia Sila, tia Sila el que és tonto s'espavila".

Als assistents al sepeli els donaven un petit pa com una ofrena, anomenat 'pa de memòria' i es resava un parenostre. En sortir, tocaven les campanes i els portadors, amb el capellà al davant amb la creu alçada cantaven IN SEPULCHRO SUORUM MAJORUM fins al cementiri acompanyats pels crits i mostres de dolor de les ploraneres. En sortir del cementiri s'apagaven les atxes.

Hem d'esmentar aquí que abans, els cementiris tenien una parcel·la de terreny tancada, on s'hi trobava el cementiri conegut com dels protestants, no era terra sagrada; s'hi enterraven persones de religions no catòliques i també els suïcides, per allò que ningú es podia llevar la vida per la seva pròpia mà, i els no batejats. El de Camprodon estava a dalt de tot, a la part dreta, a tocar el torrent de Salelles (encara s'hi pot veure la paret enrunada).

Com que els mitjans de transport eren escassos i els camins dolents, i molts assistents tenien dues o tres hores per tornar a casa, calia fer el dinar de funerals. Seguint un ritual tradicional,

**GARATGE
JORDI**

RENTATS, PNEUMÀTICS,
PRODUCTES AUTOMÒBIL,
TALLER
COMPRA - VENDA
VEHICLES NOUS
I D'OCASIÓ

Carretera de Sant Joan, 14
17867 CAMPRODON (Girona)
Tel. 972 74 10 49 - Fax 972 74 09 26
Mòbil: 609 30 96 46

C/. Ignasi Casabó, 15
Tel. 627 26 39 66
17867 CAMPRODON

FUSTERIA
Barbonell S.L.

Carrer del Mur, 7
17867 Camprodon (Girona)

Tel. / Fax 972 74 08 38

www.barbonell@wanadoo.es

Tel. 972 13 01 25 - 17867 CAMPRODON

ESPECIALITAT
EN TORTELLS
I BOLLERIA

C. Ferrer Bàrbara, 14
Tel. 972 74 01 32
17867 CAMPRODON

a mesura que entraven, a la porta hi havia una palangana, una gerra i un drap o tovallola negres per esbandir-se les mans. Es tancaven portes i finestres. A taula s'hi parava la vaixel·la fosca. A les cases pairals, ja la tenien de color negre, de Quart, poble conegut per la ceràmica negra; la mencionada vaixel·la passava de generació en generació, puig sols servia per dinars de funerals. Al cap de taula, el rector o un veí, mai un familiar; els plats posats de cap per avall i els coberts a sobre, en forma de creu. Per menjar, escudella i carn d'olla, xai o porc, mai animals de ploma ni fruita ni dolços. Per postres, avellanes o nous. Es menjava en silenci i es parlava amb veu baixa; per passar els plats es deia "Déu l'hagi perdonat, feu passar aquest

plat; o Déu lo perdó, feu passar el porró ". Després de dinar s'acomiadava el dol i cadascú a casa seva.

L'habitació del difunt s'emblanquinava; el matalàs (abans eren de llana) es desfeia, es rentava, es picava amb dos bastons per espongir-la i es tornava a cosir. L'habitació restava tancada tot un any. Es duia dol rigorós, totalment de negre: muller, marit, o fills, dos anys. Avis, sogres i germans, un any; i d'altres parents un mes o mig any. Aquest costum va anar canviant i cada cop es practicava menys. Un braçal negre, un botó a la solapa, un mocador, fins avui que rarament se'n porten.

A ciutats i poblacions importants el cotxe mortuori, estirat per animals, anava de la següent manera. Enterraments de 1^a, sis cavalls; de 2^a, quatre i de 3^a, tres.

A Camprodon l'últim cotxe mortuori, el va construir el fuster Cabanes sobre el xassís d'una antiga diligència de can Güell.

Hem arribat al final. Això és la vida i la mort tal i com la vivien els nostres avantpassats. Aquests fets o tradicions, com vulgueu dir-ne, encara es varen practicar fins més enllà de la primera meitat del segle XX.

S'ha de tenir en compte que cada terra fa sa guerra; no és el mateix la ciutat, una vila, o un petit poble. És lògic que a la ciutat o a la vila no portin el taüt penjat d'una barra. Potser canvia alguna cosa del Ripollès al Bergadà o la Garrotxa. Però el que no canvia és que naixem i morim.

Josep Miró Ballabriga

AUTO SANTI S.C.P.
COMPRA - VENDA
VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

17867 CAMPRODON (Girona)
Tel. 639 31 65 88

Can Galló
residència - casa de pagès

Ctra. d'Espinalba, s/n
17869 Llanars (Girona)
Vall de Camprodon

Tel. 972 740 199
Mòbil. 606 920 743
www.cangallo.net

natur VET
COMPLEMENTES DE QUALITAT
PER A ANIMALS DE COMPANYIA

CONSULTORI VETERINARI
PRIMERES MARQUES

Carrer València, 38 - 17867 Camprodon (Girona)
Tel. 972 741 432 - mòbil 606 979 777
rosier.naturvet@gmail.com

**CONSTRUCCIONS
TRIADÚ SUÑER S.L.**

C. Isaac Albéniz, 14 - Apartat de correus 47
Tel. i Fax: 972 74 10 33 - 17867 CAMPRODON

**PELL MODA
descamps**

Carrer València, 33
Teléfono 972 740 784
17867 Camprodon

KIDS CAMP
EL CAMPAMENT DE LA DIVERSIÓ !!!

Avda. Maristany, 3 - Tel. 972 74 00 26
www.kidscamp.cat

HISTÒRIES DE LA GENT DE LA VALL DE CAMPRODON

Climent Puigmal i Solà (1920 – 1993), en "Climent".

Durant molts anys el paisatge dels carrers de Camprodon el van formar persones com en Climent, amb la seva característica carpeta sota el braç, anant de casa en casa per donar el bon dia i tothom sabia que venia a cobrar els rebuts de la llum o de l'aigua.

Però la història d'aquest home comença al veïnat de Bolòs dins d'una família humil que el va obligar a treballar des de ben jove. Recollia la llet de les cases de pagès amb la seva estimada *jaca* (el burro a qui alimentava un parell d'hores abans de sortir a treballar amb un invent que ell en deia el relloge, que posava a la seva disposició la palla de l'esmorzar...). Per cert, mentre esperava a les cruïlles que els pagesos li baixessin la llet, va agafar el costum de llegir, que no tan sols no va perdre sinó que va inculcar a les seves filles. Però com a bon pencaire que era, a les tardes treballava de paleta a Can Julà (Suriñach) que és el que realment li agradava. Era la seva il·lusió. Una de les obres en què va participar i de la qual se sentia més cofoi fou l'edificació de les Escoles, al Planet.

Home de conviccions republicanes, va ser reclutat a la coneguda "lleua del biberó" i va participar activament en la batalla de l'Ebre. Allà va ser ferit al braç i, dissortadament, la ferida es va complicar amb la temuda gangrena i el va acabar perdent. Però aquest fet no el va espantar i en tornar al seu estimat poble probablement el va ajudar a entrar a l'Ajuntament. Després d'estudiar comptabilitat per correspondència (la UOC ja fa anys que està inventada!), sempre explicava, amb tota la prudència

L'Hotel de Camprodon

Plaça Dr. Robert, 3
Tel. 972 74 00 13
17867 CAMPRODON

BAR CASAL

CAFETERIA
Maria Teresa

Plaça Doctor Robert, 1
CAMPRODON

Ferruqueria
UniseX

C. Sant Roc, 28 · Tel. 600 863 387
17867 CAMPRODON

Restaurant
Can Rosa
Cuina Casolana

Veïnat d'Abella
17869 ABELLA
(Girona)

Tel. 972 740 740
Part. 972 740 578

Peleteria Gratacós

Plaça C.A. Torras, 2
Tel. i Fax 972 74 11 02

17867 CAMPRODON
(Girona)

Pâtisserie

C. València, 1 - 17867 CAMPRODON
Telèfon: 972.740.122

que el caracteritzava, que va estar a punt d'entrar en una important entitat bancària però ell no va renunciar mai a ser "roig", i no va interessar...

La primera pròtesi li van pagar els seus amics, que varen fer una col·lecta, perquè ell no tenia diners per sufragar-la. Quan per fi va poder, els va convidar a un bon àpat. Havien passat prou anys i la dictadura s'havia acabat.

-Els mutilats del règim varen cobrar des del primer dia però els "rojos" varem haver d'esperar a la democràcia,- explicava amb el cap ben alt. Estava molt agraït a en Suàrez (curiosament just aquests dies coincideixen amb el seu recent traspàs).

En Climent era molt traçut, el que ara en diem un manetes, i aquest fet tenia prou mèrit per la seva parcial invalidesa. Des de pelar patates a un invent molt personal d'embolcallar "tofes" Així mateix, a tall d'exemple, cal recordar que confeccionava les famoses catifes de Corpus per a les quals, en lloc de flors (poques i cares en aquell moment), feia servir serradures que tenia de diferents colors amb molta paciència. Aquesta era una altra de les seves característiques. També era molt comú en aquell temps fer pessebres i ell gaudia cada any construint bona part de l'entramat (cases, rierols, paisatges...) per després, fer tot un cerimonial i intercanviar visites amb els d'altres cases.

taller **MORER**

120é ANIVERSARI
1894 - 2014

Casa fundada al 1894

HOTEL RESTAURANT
CALITXÓ

El Serrat, s/n. - Tel 972 74 03 86
17868 MOLLÓ (Girona)

CLUB TENNIS CAMPRODON

Bac de Sant Pere, 1 - Tel. 972 74 08 12

C/ València 50 - 17867 CAMPRODON - Girona
Tel. 972 741 483
elalau@valdecamprodontv.com
www.valdecamprodontv.com

TEISA 1920

Estació d'Autobusos de Camprodon
Tel. 972 74 71 81
C. Sardanya, 16 - Tel. 972 20 48 68
17007 GIRONA

PENYA BARCELONISTA
CAMPRODON I COMARCA

Pl. Dr. Robert, 1 - Tel. 678 75 91 92
C/ Sant Roc, 22 (Museu Isaac Albéniz, 2a planta)
17867 CAMPRODON (Girona)

Es va casar amb l'Angeleta, que era nadiua de la Poble de Lillet, però que gràcies al fet que el seu pare era transportista i xofer de can Magret, va arribar a aquesta vila. Era una dona amb un caràcter emprenedor, que feia que es complementés amb el tarannà d'en Climent. Prova d'això i que eren gent acollidora, quan venia algú que cercava estada a l'estiu, oferien casa seva; aquest fet, sens dubte, també ajudava a l'economia familiar.

D'aquell matrimoni en varen néixer dues trempades noies, la Maria i la Montse, a qui vull agrair l'ajuda per recordar coses del seu pare amb una passió que delata la seva estimació i fer possible aquest escrit. Recentment, encara em recordaven les vegades que havia fet sentència quan parlaven del seu futur laboral i deia "malgrat les dificultats no dubteu mai que una cosa oficial és per a sempre" i "estudieu, mainada, que això no us ho prendrà ningú". Ho

varen tenir prou present. Era, certament, una època en què molts pares feien sentències d'aquesta mena!

Tornem a la seva feina, que va estar farcida d'anècdotes i de molts moments plens de records. Es posava de molt mal humor quan havia d'anar a una llar a cobrar, tot sabent que estaven malalts i passant un mal moment. Com just a l'inrevés, quan sabia que en aquella casa no hi havia problemes econòmics i li feien anar més d'una vegada per cobrar unes quantitats ridícules, però per sort, aquests fets eren escadussers. No suportava l'engany i deia sovint

"beneeixo aquesta feina perquè m'ha ajuda't a conèixer un altre vessant de molta gent d'aquest poble i perquè m'ho han posat molt fàcil". La realitat era que es feia estimar pel seu bon caràcter i la seva paciència. En aquest

CAMPROLOT, S.L.

Administració de Loteria nº1

c/ València, 57
Tel. 972 74 01 84
17867 CAMPRODON

CLÍNICA DENTAL
Dr. Jesús Luengo
Col·legiat 2802

Tel. 972 13 06 96

Plaça Santa Maria, 12, baixos
17867 CAMPRODON

Tac dental
Odontologia general
Cirurgia oral
Implants dentals
Ortodòncia
Estètica dental
Periodòncia
ATM
Patologia oral

Hostal La Placeta P **

HABITACIONS amb bany
RESTAURANT de 9 a 11 NIT

Plaça del Carne, 9
Tels: 972 74 08 07 - 70 15 20
17867 CAMPRODON

C. València, 67 - Tel. 972 74 01 71
CAMPRODON

Collboni, s.c.

Electricitat, Electrodomèstics, Telecomunicacions,
Projectes ICT'S, Projectes elèctrics.

MÉS DE 65 ANYS AL VOSTRE SERVEI

Plaça Dr. Robert, 10 - 17867 CAMPRODON
Tel. i Fax 972 74 02 67
mòbils: Xavi: 605 245 228 - Joan: 609 462 686
mail: collboni@sitelcon.com

Restaurant LA MURALLA

Especialitats en Peix

C. Catalunya, 13
17867 CAMPRODON

TEL. 972 74 09 00
(Girona)

sentit recordava quan va trobar un sobre amb 100.000 pessetes i no va parar de donar veus fins que va sortir el propietari, que gairebé no li va donar ni les gràcies (pocs cops va dir el seu nom...). Segurament el va trobar perquè no podia passar sense recollir els papers que trobava al terra i els tirava a les papereres. Era una manera cívica de col·laborar amb el seu amic, en "Samarra".

Com corresponia a l'època feia més d'un jornal, tot portant la comptabilitat del seu amic Josep Rous.

El recordarem sempre darrere de la Processó dels "Sants Misteris", orgullós de les lluentis bandes dels regidors, que ell havia preparat i enllustrat. En acabar l'esdeveniment no faltava mai a la *brunyolada* a l'Ajuntament, que amb tanta cura preparava l'Angeleta. Un altre clàssic era trobar-lo a l'església en les bodes, com a representant de la Casa de la Vila tot entregant als nuvis el llibre de família. Tot un ritual.

Col·laborador amb totes les entitats i associacions del poble, sempre va estar a disposició pel que calgués. Però per sobre de tot era un home eminentment familiar; poques vegades el trobaves al bar, i era feliç quan tenia tota la "pollada" a casa i se sentia orgullós que la clau sempre estigués al pany i que a casa seva, qui entrava sempre seria benvingut.

Li agradava recordar la seva bona relació amb tots els alcaldes que mentre va estar en actiu van presidir l'Ajuntament: En Miquel Vila (pare i fill), en Josep M Güell, en Martí Magret i la Berta Badà. Li encantava que accedissin al seu petit despatx, entrant a mà dreta, per preguntar-li com anava tot; i en això en Martí Magret n'era un dels destacats.

Va morir d'un infart el primer dia de l'any. Tota la vida havia estat molt puntual i aquest fet el va acompanyar fins a la mort. Desapareixia l'home respectuós i noble que passejava amb un somriure pels carrers de Camprodon, sempre amb la mà a la butxaca...

Joaquim Ros i Saqués
El Molí

MARIA GATIUS perruqueria home - dona

Plaça Dr. Robert, 6 · 17867 CAMPRODON · 972 74 08 28

modes perals **Paquita Campos**

C. València, 6 - Tel. 972 74 00 81
17867 CAMPRODON

Casanova Germans, S.A.
Fàbrica d'embotits

Ctra. de Molló, 6
Tel. 972 74 00 50
Fax 972 74 10 51
17867 CAMPRODON (Girona)

Carnisseria Tony
Engràcia Roura

CARNS SELECCIONADES - MATANÇA PRÒPIA
EMBOTITS I FORMATGES ARTESANALS

Plaça de la Vila, 6 - Tel. i Fax 972 74 09 79
17867 CAMPRODON (Girona)

L'HOTELET DEL BAC
HOTEL DE MUNTANYA

Bac de Sant Antoni
17867 Camprodon (Ripollès)
Tel. 660 013 007

reserves@hoteletdelbac.com
www.hoteletdelbac.com

MEL DE SETCASES

La casa de la mel
LA NÚRIA SETCASES

Tels. 972 136 102 - 972 740 068 (Camprodon)
info@calanuria.com

LES CAMPANES

Coleridge deia que les campanes són l'única música dels pobres. Jo hi afegiria que durant moltes èpoques han estat també l'única música dels poblets del Pirineu. Les campanes i també les esquelles, les seves germanes petites, que portaven el bestiar per a ser localitzat.

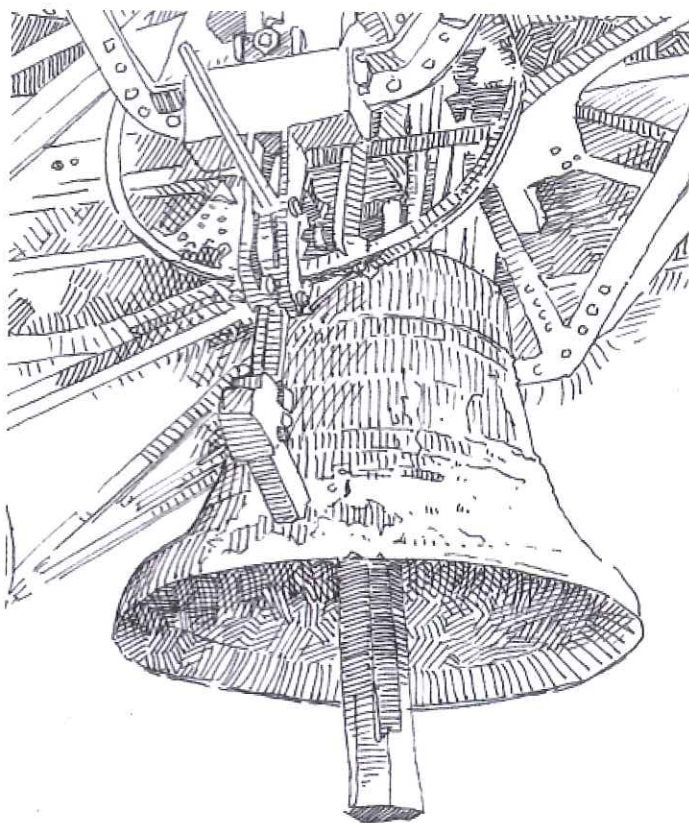
Les campanes regulaven el pas del temps, els treballs del camp, una estampa que tots recordareu del famós quadre de "l'Àngelus" de Millet, on una parella de pagesos estan recollits en actitud de pregària al bell mig del camp. Però les campanes, a més d'anunciar l'hora de "l'Àngelus", tenien una gran capacitat de comunicació ja que podien enviar multitud de missatges a través de la varietat dels tocs. Tenien, a més, un valor afegit: la immediatesa. Avui que es valora més que el propi missatge la seva instantaneïtat, cal fer notar que el missatge de les campanes era més ràpid que la ràdio, la televisió i l'Internet junts.

Convocaven a festa voltejant alegres; les campanes més petites comunicaven la bona nova d'un naixement o casament amb un repicar joliu; informaven d'una defunció "tocant a morts" amb la ressonància lenta plena de sentiment de la campana més grossa; el destre campaner sabia com transmetre si el difunt era home o dona o un albat. Les campanes tenen en litúrgia altres moments de notorietat, ja que en el moment de la consagració a la missa l'escolà repica una campaneta més petita com a toc d'atenció per anunciar que el pa i el vi s'han transformat en el Cos i la Sang de Jesucrist.

L'Església es feia present arreu i tothora a través de les campanes. No hi havia ermita sense campana ni església sense el seu campanar. La gent se les estimava, les campanes, i agraïa la seva capacitat de comunicació.

També hi havia altres repics, ben coneguts de tothom, alertant de la proximitat d'un enemic, tocant a somatent o convocant tothom en cas de foc o d'anunci de mal temps... Tothom coneixia el llenguatge de les campanes perquè les tocava un personatge avui desaparegut, el campaner, competent, puntual i compenetrat amb el seu poble.

El nom de campana, prové de la regió italiana de Campania, concretament de la ciutat de Nola, que fou el bressol de les campanes tal com avui les coneixem, aparegudes a partir del segle IX. Des d'aleshores es va difondre la seva forma actual i el seu nom per tot Europa.

L'ofici del fonedor de campanes era molt complex i relativament escàs. És per això que no arribaren a constituir mai un gremi com d'altres oficis. El metall amb el qual es feien era un aliatge que donava com a resultat el bronze; aquest aliatge estava constituït per un 22% d'estany i un 78% de coure.

Les campanes han estat sotmeses a tota mena d'estralls al llarg de la història. Les guerres entre pobles o nacions rivals acabaven sempre amb la destrucció de les campanes de l'enemic i les convertien en canons. En contraposició, alguns vencedors fonien els canons i en feien estàtues. Com veieu, la Història és un fer i desfer continu. Els més vells expliquen que durant la guerra de 1936-39 es varen fondre moltes campanes dels nostres pobles per produir material de guerra. Es prometia bescanviar-les per rellotges mecànics que eren signe de progrés en lloc de campanes que eren signe de fanatisme religiós. Finalment ni campanes ni rellotges. Passada la guerra els pobres campanars lluien unes tristes llantes de camió, que feien un so patètic. Poc a poc s'han anat restituint les campanes, però aquella època de campanes tocades de forma manual ja ha passat.

Colom
CARNISSERIA

Especialitat en
vedella i xai de
la Vall de Camprodon
Embotits casolans
Matança i elaboració
pròpia

Pl. Dr. Robert, 20 - Tel. 972 74 01 58
17867 CAMPRODON (Girona)

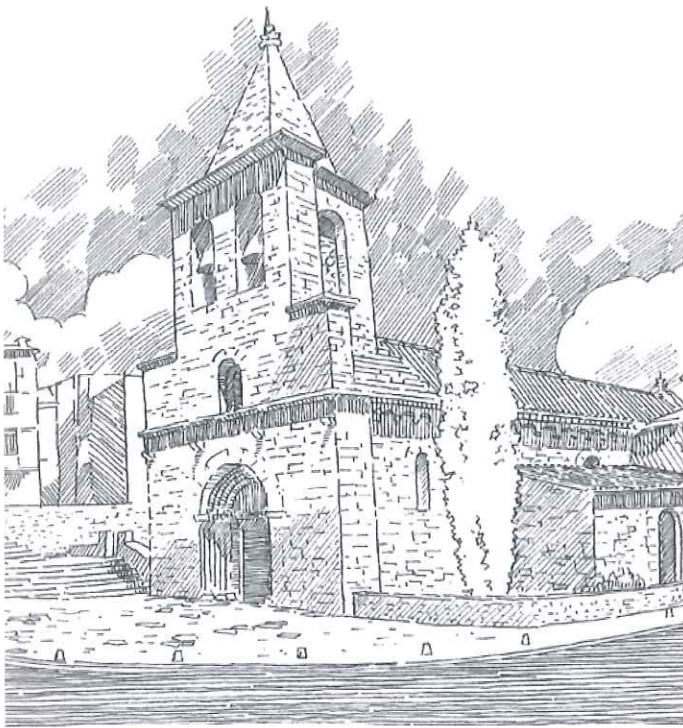
BAR
Tarannà

Tel. 972 13 03 05
C. Catalunya, 2 - 17867 Camprodon

Taller
LLONGARRIU

Carrer Pla Sant Ramon, nau 4
17867 CAMPRODON
Tel. 972740484
E-mail: jllongarriu@terra.es

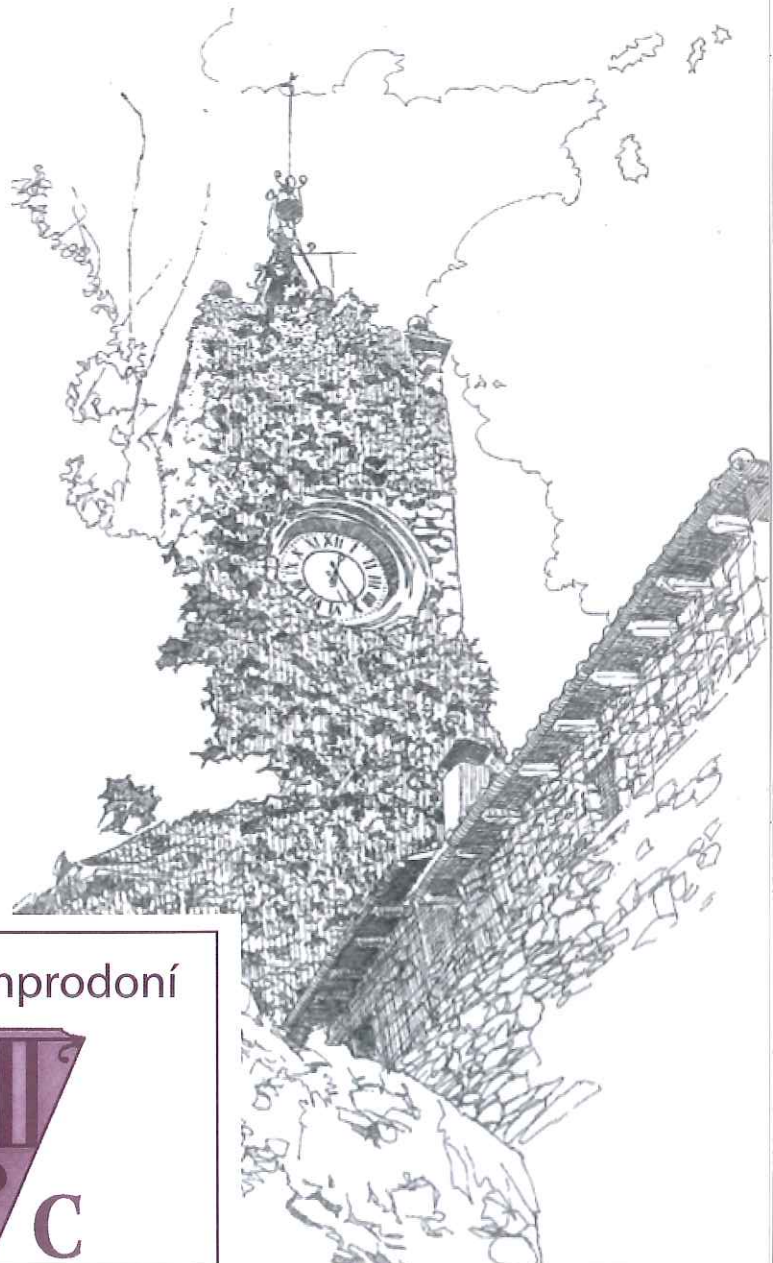
Avui, per desgràcia, les campanes han quedat en silenci perquè s'ha perdut la presència del campaner. Seguim sentint algunes campanes "elèctriques" però de complement, com a molt, del rellotge de poble amb un so gèlid, ridícul, com un escarni d'aquelles campanes venerables que impressionaven veient voltejar aquella cosa massissa de bronze, orgulloses de donar a conèixer quelcom important per al poble.

A casa nostra la foneria més antiga és la fundació Barberí, d'Olot, que data de 1544. És molt interessant la seva història: els fonadors de campanes eren uns experts que anaven d'un lloc a un altre segons les necessitats per què eren requerits. Els tres germans Barberí vingueren d'Itàlia i anaven per pobles i regions vivint del seu art. Un bon dia es varen assentar temporalment a Olot. Quan els altres dos varen prosseguir el seu camí, el germà més petit, en Miquel, es va casar amb una olotina i així fou com va assentar en el nostre país un ofici tan complex, que ha arribat fins avui.

Els camprodonins tenim encara algunes boniques campanes a les nostres esglésies que ens agrada escoltar. Sabem que aquestes campanes marquen els moments més joiosos i els més tristos de les nostres vides. Recordem encara la reposició fa pocs anys d'una campana a la Parròquia, sent rector mossèn Joan Soler. I la col·locació de la campana va reblar el final de les obres de reconstrucció de l'ermita de Sant Antoni.

Les campanes però, que regulen la vida de Camprodon, no són només les campanes de les esglésies, sinó també unes campanes molt estimades: les del rellotge de la Vila. Aquestes campanes marquen les hores i els quarts i s'escolten a la part central del poble. Segons les hores, la humitat o altres circumstàncies els seu so és més fort o més fluix, o fins i tot, a l'hivern, quan fa fred, sembla que el seu toc és més lent, trist i espantat.

Ferran Vila Barceló

**CARNISSERIA
XARCUTERIA**

Pairó

C. València, 23 - Tel. 972 74 01 47
17867 CAMPRODON (Girona)

Casal Camprodoní

LA CREU DE QUATRE BRAÇOS

És sabut per hom, que la creu és un emblema de moltes cultures i religions d'arreu del món, on esdevé un dels símbols humans més antics. La creu, en les diferents processons de Setmana Santa -i també la nostra- obté una especial rellevància, com un dels màxims símbols del Cristianisme. En les nostres contrades, sovint trobem creus que coronen algunes de les muntanyes i en d'altres indrets, fins i tot, el mot creu hi apareix com a topònim. (El pic de Nou Creus, Creu de Fusta, la Creueta...).

Pels volts de la Setmana Santa de l'any passat, i per una iniciativa dels veïns i veïnes del carrer Josep Morer, Passeig de la Muralla i la Carretera de Sant Joan, representats per la Ramona Juncà, va sorgir la idea que el meu germà Martí, (A.C.S.) i jo mateix ens encarreguéssim del disseny i de la construcció d'una creu de fusta, per tal que fos ubicada en la confluència dels esmentats carrers, punt on la nostra Processó, encapçala la seva recta final per arribar a l'església del Carme.

Vàrem decidir construir, amb fusta de pi, una creu de quatre braços, d'uns tres metres d'alçada, assentada sobre una base quadrada, per ubicar-la de forma estàtica en el carrer. Gràcies a la col·laboració dels bons professionals, en Mariano Morer, que es va cuidar de ferrar-la, i d'en Joan Majada que la va envernissar, la Creu va estar a punt pel Divendres Sant.

La Creu va fer acte de presència, com deia, en la Processó de l'any passat que, una vegada finalitzada, els soldats romans van fer-hi una parada per homenatjar-la, la qual cosa va ser d'agrair, amb la presència de nombrosos veïns. Dies més tard, un diumenge, la Creu va ser beneïda i entronitzada pel Sr. rector, mossèn Josep Sala, en un acte solemne a l'església del Carme, on està ubicada.

En la nostra terra, el gran arquitecte Antoni Gaudí va coronar una gran part dels seus edificis amb la creu de quatre braços, com ara la Casa Batlló, la Pedrera, l'edifici Bellesguard. L'anomenat "arquitecte de Déu" tenia clar que fos el número quatre el dominant, atès que són quatre els evangelistes, quatre les dimensions del nostre univers o quatre els punts cardinals. Fins i tot en el temple de la Sagrada Família està previst que sigui coronat amb una creu d'aquestes característiques.

Així mateix, un dels nostres genis més internacionals, en Salvador Dalí, en un quadre de l'any 1954 anomenat *Cruxifixion o Corpus Hypercubus*, que actualment es troba

en el Metropolitan Museum of Art de Nova York, el geni va pintar una interpretació de la creu de quatre braços, en forma tridimensional, per així poder abastar tot l'espai, i representar alhora la veritat de Crist per tot l'univers, de forma molt semblant a la creu gaudiana.

Aquest any, per Divendres Sant, la nostra camprodonina i senzilla Creu de quatre braços, tornarà a estar present en la Processó dels Sants Misteris, en la confluència de quatre carrers, que són també la projecció dels quatre punts cardinals; gràcies a la idea d'un grup de veïns i veïnes, d'afegir un element més a la nostra estimada Processó.

Joan Magret i Sala

PERRUQUERIA DONA - HOME I NENS
 Josep Morer, 11 - Tel. 972 74 06 75
 17867 CAMPRODON (Girona)

Terra de Foc
La teua Guinness a la Vall
 C/ Nou. 4 Camprodon (Girona) Café-bar
 Tel. 609 707 143

C A M P R O D O N

RESTAURANT El pont 9
 Cuina típica catalana, amb vistes al pont romà de Camprodon
 C. Camí Cordanya, 1 Tel. 972 740 521
 www.restaurantelpont9.com

BONES MALES HERBES

Al començament d'un capítol de la sèrie de televisió The Simpsons, en Homer està tallant l'herba del seu jardí tot maleint que ho hagi de fer ell i no el seu fill, qui teòricament no pot perquè està estudiant. El seu veí, en Flanders, qui també volta pel jardí, tot entaulant conversa li fa veure que ja tocava tallar l'herba perquè hi ha moltes males herbes. En un moment del diàleg Homer comenta que les "males herbes" tenen mala fama degut al seu nom: "Si es diguessin "bones herbes" tots estaríem contents de tenir-les al jardí" acaba dient Homer. Finalment, per un guió enrevessat típic de la sèrie, Flanders i Homer acabaran tallant l'herba dels seus respectius jardins tot portant el vestit dels diumenges de les seves dones.

El capítol acaba, apago el televisor i me'n vaig a treballar que ja és l'hora.

Tot treballant, vaig pensant en les meves coses i en què he fet durant el dia. El temps va passant i així em distrec perquè la feina no se'm faci pesada. Aviat paro atenció en el comentari d'en Homer sobre les "bones herbes".

Realment no tallaríem ni arrencaríem les males herbes si en diguéssim "bones herbes"? Les regaríem en testos, així com fem, per exemple, amb els geranis?

És bonic pensar que l'home i la paraula poguessin tenir aquest poder...

Imaginem per un moment que això fos així.

Imaginem que de les orelles en diguéssim "aixeta". Podríem tancar i obrir l'aixeta i escoltaríem només allò que ens interessés. Que sona bona música: obrim l'aixeta; que el gos borda i no em deixa dormir: tanquem l'aixeta.

Imaginem que de la gana en diguéssim "absurd". Mai més ningú tornaria a passar gana: "Diuen que a l'Àfrica hi ha gent que passa absurd "Va home! Això no pot ser!" No podria ser, perquè seria absurd !

I si de la crisi en diguéssim "escarabat? "Mira!, un escarabat!" "Aixafa'l amb el peu!" Ja faria 5 anys que l'hauríem aixafat...

I si de la ignorància en diguéssim "pols"? "De quin color era el cavall blanc de Santiago?" "Doncs no ho sé..." "Treu-te la pols del cap, i ho veuràs clar" A més d'un l'hauríem de treure al balcó per espolsar-li la ignorància...

I morir? I si de la mort en diguéssim "viatjar"? "L'àvia ha viatjat aquesta matinada..." "I quan torna?" "D'aquí a 15 dies" De ser

així, mataríem la mort!

La veritat, però, és que les coses no funcionen així.

Ni la mort viatja, ni la ignorància es treu com la pols, ni la crisi és tan fàcil d'esclafar, ni tenir gana és absurd, ni podem tancar les orelles per deixar d'escoltar.

La veritat és la que és, en cada moment, i és feina nostra intentar descriure-la tal i com és. Si ho fem bé, coneixerem la veritat de les coses perquè les sabrem dir pel seu nom.

Ara bé: ja la fem bé aquesta feina? Ja diem bé les coses pel seu nom? Quantes coses hi ha que no diem bé?

Potser en el fons l'home i la paraula tenen més poder del que creiem. La manera com entenguem les coses condiciona clarament el nostre entorn i el nostre futur, tant individualment com socialment.

Per exemple: el present, què és? És després del passat i abans del futur oi? O millor descriure'l com un regal, ja que per això en diem "present"?

Així doncs, si les coses són el que són, i no les podem canviar, potser millor entendre-les d'una manera que ens siguin positives; així el nostre futur no estarà tan condicionat per la realitat de les coses; així el nostre demà serà futur, i no "fotut".

I Ara penso: què vull que vulgui dir "La Processó"?

"Aiiiiiiii quin mal!"

Tot treballant m'he colpejat els dits amb el martell.

Bé, queda clar que no és fàcil lluitar contra la realitat, encara que en digui "picar-me els dits amb un coixí".

Marià. R Morer

Santi

Pintura i Decoració

C/ Germans Vila Riera, 3

17867 CAMPRODON Tel. mòbil hores feina:
(Girona) 625 45 40 98

**PA
BEL**

Amb vosaltres
des de 1981

CAFÉ - BAR - RESTAURANT

Plaça de la Vila, 5

17867 Camprodon

Tel. 972 74 07 51

asteriopabel@hotmail.com